

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

Judecători - Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Nicolaev Ghenadie,
Moraru Petru,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Brigai Sergiu, de către avocatul Casian Ion în numele inculpatului Leu Ion și de către avocata Spînu Ludmila în numele reprezentantului părții civile Mînescu Anatol, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2014, în cauza penală privind-1 pe

Leu Ion Mihail, născut la 06 decembrie 1975, originar din r-ul Ialoveni, s. Zîmbreni, domiciliat în r-ul Ialoveni, s. Horești;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 16.08.2013- 13.06.2014 (prima instanță)
2. 10.07.2014-10.12.2014 (instanța de apel)
3. 05.02.2015- 19.05.2015 (instanța de recurs ordinar).

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 13 iunie 2014, Leu Ion a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Acțiunea civilă în partea prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă, iar în partea prejudiciului moral, a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Leu Ion în beneficiul reprezentantului părții civile, Mînescu Anatol, a sumei de 50 000 lei.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, Leu Ion Mihail, la data de 14 iulie 2012, aproximativ la ora 16:00, conducea unitatea de transport de model „Mercedes”, cu numărul de înmatriculare IL BC 439 și se deplasa pe un drum adiacent traseului Chișinău-Hîncești. În timpul deplasării, în apropierea km 15+400m., Leu Ion Mihail manifestând imprudență la trafic și

ignorând cerințele Regulamentului Circulației Rutiere și anume pct. 39 - înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic; în cazul în care vehiculul iese de pe teritoriu adiacent drumului, conducătorul trebuie să cedeze trecerea pietonilor și vehiculelor care circulă pe acest drum, și pct. 45 - conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, nu a ținut cont de mai multe împrejurări obligatorii și anume: faptul că nu doar a ieșit de pe drum adiacent pentru a se încadra în trafic pe traseul principal, mai intenționa să traverseze în lățime banda de circulație în direcția or. Hîncești, pentru a vira la stânga și a-și continua deplasarea în direcția mun. Chișinău; faptul că unitatea de transport condusă este un camion, adică unitate de transport de proporție, cu reacție de manevre mai lentă; că este un loc cu o influență sporită a transportului; nu a manifestat prudență sporită la trafic; nu a asigurat securitatea la trafic, a continuat deplasarea creând obstacol pentru motocicletă de model „Suzuki GSX”, cu numărul de înmatriculare CR MI 555, condusă de către Ion Mînescu, care se deplasa în direcția or. Hîncești pe drum cu prioritate de la stânga la dreapta relativ poziționării camionului. În rezultatul acțiunilor imprudente nominalizate ale conducătorului Leu Ion s-a produs tamponarea acestor două unități de transport, în urma cărui, ambele unități de transport au fost tehnic distruse, inclusiv și de incidentul generat de impact, iar conducătorul motocicletei Mînescu Ion i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1376/D din 17.09.2012, vătămări corporale grave, care au legătură cauzală directă cu survenirea decesului acestuia.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocata Spînu Ludmila în numele reprezentantului părții civile, Mînescu Anatol, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, cu dispunerea admiterii totale a acțiunii civile în partea prejudiciului moral în mărime de 1000000 lei, din motiv că instanța de fond nu a motivat nici în fapt și nici în drept ce a stat la baza încasării prejudiciului moral doar în sumă de 50000 lei.

3.1. În apelul declarat de către avocatul Grecu Radu în numele inculpatului Leu Ion Mihail s-a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Leu Ion să fie achitat, invocînd că:

- în vederea stabilirii circumstanțelor accidentului pe cazul dat s-a dispus efectuarea expertizei auto-tehnice. Conform datelor din raportul de expertiza

autotehnică nr.3364 s-a constatat că distanța necesară pentru oprirea în siguranță a motocicletei Suzuki care se deplasa cu viteza de 250 km/h în condițiile comiterii accidentului dat era de 443 m. La momentul apariției obstacolului pentru mișcarea motocicletei se afla la distanța de 208/217 m de la locul impactului. Timpul de deplasare a camionului din momentul când el este considerat ca obstacol pentru mișcare și până la momentul tamponării este de 3,01 s;

- examinând materialele acumulate organul de urmărire penală a ajuns la concluzia că în acțiunile șoferului camionului de model „Mercedes”, cu numărul de înmatriculare ILBC 439, Leu Ion nu se prevăd semnele componentei de infracțiune prevăzute de art. 264 Cod penal din cauza că motocicleta la momentul apariției camionului, reieșind din declarațiile martorului Andronache Orest, precum că câmpul de vizibilitate din locul de unde a început deplasarea camionul când efectua manevra de intersectare a traseului era de 70 m., la data de 14 iulie 2012, iar cauza directă ce a dus la comiterea accidentului este depășirea vitezei de deplasare de către Mînescu Ion;

- din cele stabilite în cadrul urmăririi penale și în instanța de judecată, apar dubii referitor la viteza de deplasare a conducătorului motocicletei, însă reieșind din consecințele survenite a fost cu mult depășită de limitele de viteză stabilită pentru această porțiune de drum, adică 90 km/h, ceea ce este în legătură directă cu cauza producerii accidentului și reieșind din declarațiile făcute de inculpatul Leu Ion și de martorii apărării audiați în instanța de judecată precum că acesta a întreprins toate acțiunile conform regulamentului circulației.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2014 a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de către avocata Spînu Ludmila în numele reprezentantului părții civile Mînescu Anatol, a fost admis apelul declarat de către avocatul Grecu Radu în numele inculpatului Leu Ion, casată parțial sentința în latura pedepsei penale și pronunțată o nouă hotărîre, prin care Leu Ion a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 ani.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel, în motivarea soluției adoptate a menționat că prima instanța corect a stabilit vinovăția inculpatului Leu Ion de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3), lit. b) Cod penal, fapt reținut prin probele administrate la cauza penală, și anume, declarațiile succesului legal al părții vătămate, Anatol Mînescu, declarațiile martorilor Andronache Orest, Matei

Victor, Buruiană Nicolae, Cazacu Iurie, Zoină Iurie, Donciu Vladimir, Covali Alexei, precum și prin procesul verbal de cercetare la fața locului din 14.07.2012, raportul de expertiză medico-legală nr.1376 din 17.09.2012, raportul de expertiză auto-tehnică nr.3364 din 12.09.2012, procesul-verbal de examinare medicală de constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate și naturii ei din 14.07.2012.

Totodată, instanța de apel a menționat că pedeapsa penală aplicată de către instanța de fond inculpatului pentru infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3), lit. b) Cod penal este prea aspră sub aspectul executării acesteia, astfel, ținând cont de prevederile art. 6, 61, 75 Cod penal a ajuns la concluzia de a-i stabili inculpatului pentru infracțiunea comisă o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

Referitor la apelul declarat de către avocata Spînu Ludmila în numele reprezentantului părții civile, Mînăscuț Anatol, instanța de apel a menționat că suma solicitată de către ultimii, și anume 1000000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, este excesivă, iar suma percepută de instanța de fond, în mărime de 50 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral reprezintă o satisfacție echitabilă în coraport cu suferințele fizice și psihice suportate de către succesorul legal al părții vătămată, Mînăscuț Anatol.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul Brigai Sergiu, prin care, indicînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței primei instanțe, invocînd că la aplicarea pedepsei inculpatului Leu Ion pentru infracțiunea comisă, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, astfel pripit a ajuns la concluzia privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, urmînd a ține cont de faptul că inculpatul nu a recunoscut vina, încercînd să pună vina în sarcina victimei.

5.1. În apelul declarat de către avocatul Casian Ion în numele inculpatului Leu Ion, indicînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, s-a solicitat casarea hotărîrilor judecătorești, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărîri de achitare, din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate, invocînd că din argumentarea hotărîrilor adoptate de către instanțele de judecată inferioare rezultă că în cauză există un singur martor ocular al accidentului rutier care s-a produs la data de 14 iulie 2012, acesta fiind Andronache Orest, iar restul probelor descrise în hotărîri confirmă doar faptul producerii accidentului, urmările care au survenit și nicicum nu confirmă încălcarea de către conducătorul auto Leu Ion a cerințelor pct. 39 și 45 din Regulamentul Circulației Rutiere. Mai mult, remarcă

că instanțele, examinând cauza, nu au argumentat din care motive au recunoscut veridice declarațiile martorului Andronache Orest, că anterior producerii accidentului conducătorul motocicletei Mînăscurtă Ion se deplasa cu viteza de aproximativ 100 km pe oră și au respins declarațiile aceluiși martor date la 17 iulie 2012 (Vol. I, f.d. 40-41) unde dânsul afirmă cu certitudine că anterior producerii accidentului, viteza motocicletei cu care se deplasa Mînăscurtă Ion era de aproximativ 250-260 km pe oră. La fel, instanțele de judecată au ignorat și declarațiile succesoriului legal al părții vătămate, Mînăscurtă Anatol, care a declarat că unii martori i-au spus (probabil având în vedere în primul rând declarațiile prietenului fiului decedat a martorului Andronache Orest) că viteza motocicletei cu care se deplasa fiul până la tamponare era de 250-270 km pe oră (Vol. II, f.d. 75-78).

Recurentul consideră că stabilirea vitezei cu care se deplasa motocicleta sub conducerea lui Mînăscurtă Ion până la tamponarea cu automobilul condus de Leu Ion are o importanță probatorie deosebită la stabilirea tuturor circumstanțelor accidentului rutier care a avut loc la data de 14 iulie 2012, deoarece dacă se constată că Mînăscurtă Ion se deplasa anterior producerii tamponării cu viteza de 250-270 km/oră aceasta exclude cu certitudine vinovăția lui Leu Ion în comiterea accidentului rutier care a avut loc la 14 iulie 2012.

De asemenea, recurentul opiniază că examinând cauza, instanțele de judecată au interpretat eronat cerințele Regulamentului circulației rutiere și nu au ținut cont că conducătorul motocicletei a încălcat un șir de articole din Regulament, care sunt în legătură cauzală cu consecințele survenite, iar pe parcursul efectuării urmăririi penale și examinării cauzei în instanțele de judecată, nu a fost stabilită cu certitudine viteza de deplasare a motocicletei sub conducerea lui Mînăscurtă Ion în momentul tamponării cu automobilul condus de Leu Ion, circumstanță care are o importanță probatorie deosebită în prezenta cauză penală.

La fel, recurentul menționează că atât prima instanță, cât și instanța de apel, la adoptarea soluțiilor, nu au motivat suficient soluția de condamnare, încălcând dreptul inculpatului la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 paragraful 1 CEDO, fiind ignorate dispozițiile egalității armelor învinuirii și apărării și respectării contradictorialității procesului penal.

5.2. Avocata Spînu Ludmila în numele reprezentantului părții civile Mînăscurtă Anatol, indicînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1), pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe în latura penală, iar în latura civilă – de rejudecat cauza, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să se dispună încasarea de la Leu Ion în beneficiul reprezentantului părții civile Mînăscurtă

Anatol a prejudiciului moral în sumă de 1000000 lei. În argumentarea cerințelor sale, recurentul a invocat că instanța de apel, deși avocatul inculpatului în apelul declarat a solicitat achitarea acestuia, a adoptat o hotărâre, prin care i-a stabilit inculpatului o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, fără a argumenta soluția.

Referitor la acțiunea civilă, recurentul a enunțat că instanța de apel nu a motivat nici în fapt și nici în drept ce a stat la baza încasării prejudiciului moral doar în sumă de 50000 lei, în timp ce ei au solicitat încasarea de la inculpat a sumei de 1000000 lei.

5.3. Referință pe marginea recursurilor declarate a depus avocata Spînu Ludmila în numele reprezentantului părții civile Mînăscuță Anatol, prin care a solicitat declararea inadmisibilității recursului ordinar declarat de avocatul Casian Ion în numele inculpatului Leu Ion, ca fiind vădit neîntemeiat, și admiterea recursului procurorului.

6. Judecînd argumentele recursurilor în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră, că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală (red. 27.10.2012), instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvîrșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărîrea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că instanța de apel la examinarea apelului declarat de procuror nu a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală, nu a răspuns la modul convenit la toate motivele invocate de apelanți, în legătură cu ce în baza temeiului pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală urmează a fi casată decizia instanței de apel, cu dispunerea

rejudicării cauzei în instanța de apel, deoarece această eroare nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

6.1. Referitor la recursul ordinar declarat de către avocatul Casian Ion în numele inculpatului.

Potrivit apelului declarat de către avocatul Grecu Radu în numele inculpatului (f.d. 167-171), criticându-se legalitatea și temeinicia sentinței, se invocă următoarele motive:

„- consideră că vina inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate nu și-a găsit confirmare în instanța de judecată;

- în urma efectuării acțiunilor de urmărire penală pe cauza penală dată s-a stabilit că la 14.07.2012 aproximativ la ora 19:00 cet. Mînașcurta Ion conducînd pe traseul Chișinău Hîncești la kilometrul 15 plus 400 metri , motocicleta de model Suzuki GSX n/î CR MI 555 cu o viteză de aproximativ 250 km pe ora, astfel încălcînd prevederile art.47 alin. 1 lit. b RCR care prevedea că în afara localităților limita de viteză pe drumurile publice din afara localităților care nu sînt semnale prin indicatorul 5.4 este de 90 km/ora a tamponat automobilul de model Mercedes n/î ILBC 439 condus de Leu Ion, care efectua manevra de intersectare a traseului Chișinău Hîncești, de pe drumul adiacent din dreapta care duce spre tabăra de odihnă Alunelul.

În urma impactului șoferul motocicletei, Mînașcurta Ion a decedat pe loc, cauza decesului conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1376 a cadavrului lui Mînașcurta Ion , fiind hemoragia acută internă și externă, evaluată pe fondalul ruperii aortei și cordului, amputarea traumatică a membrilor inferioare. Examinînd locul accidentului rutier s-a stabilit că locul tamponării motocicletei și automobilului se afla la 0, 5 metri de axa longitudinală a drumului pe banda de circulație nr. 2 spre or. Hîncești, pe direcția de deplasare a motocicletei. Drumul unde a avut loc accidental este un drum public pe care limita maximă de viteză este de 90 km/ora.

- fiind audiat la 25.09.2012 suplimentar în calitate de martor Andronache Orest a comunicat că la 14.07.2012 la ora 16:40 s-a întilnit cu cet. Mînașcurta Ion la intersecția traseului Chișinău-Hîncești cu drumul care duce spre s. Dănceni. Aveau în plan să se deplaseze la cafeneaua Primăvara, care la fel se afla pe traseu. Mînașcurta Ion era la volanul motocicletei sale de model Suzuki n/î CR MI 555. Andronache O. era cu motocicleta sa de model BMW. Andronache O. s-a pornit primul și se deplasa cu o viteză de 200 km/ora, cînd Ion l-a depășit și s-a dus înainte. Astfel Andronache a spus cu certitudine că Ion se deplasa cu viteză de aproximativ 250 km/ora, ceea ce este real, luînd în considerație caracteristicile tehnice a motocicletei pe care o conducea. Mergînd pe traseu la vale și momentul cînd ieșea dintr-o curba care duce la dreapta și care continua

cu traseu fără cotituri, Andronache O. a văzut că traseul era intersectat de un camion de culoare galbenă . Camionul dat a apărut în câmpul de vizibilitate a lui Andronache, acesta era la o distanță de 50/60 m de acesta. Ion era înaintea sa. Astfel, de la Andronache pînă la microbusul, care apăruse ca obstacol în calea deplasării lui, distanța era mai mica. A văzut cum Ion s-a tamponat cu motocicleta în partea din spate a camionului. De la lovitură camionul a fost întors la 180 grade pe partea carosabilă, adică partea din față a camionului era direcționată spre drumul de unde acesta ieșise iar partea din spate spre acostamentul din stînga traseului. Motocicleta era aruncata după acostament din stînga pe terenul adiacent drumului. Totul s-a întîmplat foarte repede. S-a oprit și l-a găsit pe Ion tot pe terenul adiacent din partea stîngă a drumului. Acesta era decedat. Motocicleta și camionul s-au aprins și ardeau.

Cînd Andronache O. a observat camionul acesta era deja complet pe benzile lor de circulație perpendicular acestora. Ion era înaintea lui Orest cu 15 sau 20 m. El era pe banda din dreapta și Ion pe banda din stînga.

A doua zi Andronache cu un prieten din nou s-au deplasat la locul accidentului rutier. Andronachi O. a comunicat că pînă atunci el nici nu cunoștea că în locul unde a avut loc accidentul, traseul Chișinău-Hîncești se intersecta de un drum adiacent din partea dreaptă. Careva indicatoare rutiere care ar avertiza despre acest fapt pe traseu nu erau instalate. Pe drumul dat el s-a deplasat de foarte multe ori. Poziționînd automobilul cu care erau ei în locul de unde începuse intersectarea traseului camionul, în care s-a tamponat Ion au constatat că din acel loc, spre partea stîngă a traseului se vedea pe o distanță de aproximativ 70m. Mai mult traseul nu se vedea din cauza copacilor care creșteau pe terenul adiacent părții carosabile, adică după acostament și canalul de scurgere a apei.

La data de 21.08.2012 cînd a participat la experimentul în vederea stabilirii câmpului de vizibilitate a constatat că, o parte din copacii care limitau vizibilitatea în partea stîngă a drumului adiacent erau tăiați. Masurînd câmpul de vizibilitate acesta a fost de aproximativ 250 m, ceea ce nu corespunde condițiilor din data de 14.07.2012 cînd a avut loc accidentul.

Andronachi O. consideră că la comiterea accidentului rutier au influențat mai mulți factori cum ar fi depășirea vitezei de deplasare de către Mînașcurta Ion, lipsa indicatoarelor rutiere de avertizare despre intersecția cu un drum adiacent, câmpul vizual limitat al șoferului camionului din cauza plantațiilor verzi adiacente traseului.

La fel Andronachi O. a comunicat că în audierile anterioare a indicat incorect viteza de deplasare a sa și a lui Ion deoarece îi era fiică de careva sancțiuni la care ar putea fi supus. Acum viteza de deplasare a indicat corect,

deoarece acest lucru este necesar pentru stabilirea concretă a tuturor circumstanțelor accidentului în urma căruia a decedat Ion Mînescu;

- fiind recunoscut și audiat în calitate de bănuit Leu Ion a declarat că la 14.07.2012 aproximativ pe la orele 19:00, cu camionul Mercedes 308 de culoare galbenă, n/î ILBC439 se deplasa spre or. Ialoveni. El venea de la tabăra de odihna Alunelul. Ajungînd la intersecția drumului secundar cu traseul Chișinău Hîncești, a stopat, s-a asigurat că din partea stîngă și dreaptă pe traseul Chișinău Hîncești nu se deplasa nici un mijloc de transport și văzînd că nu e nimeni, a virat spre stînga pentru a se deplasa spre Ialoveni. În timp ce efectua manevra de virare și camionul se afla în poziție perpendicular cu carosabilul, a simțit că cineva l-a tamponat în roata din spate, partea stîngă a camionului. În rezultatul tamponării puternice, Leu Ion s-a lovit cu pieptul în volanul camionului, iar camionul a fost proiectat pe partea stîngă a carosabilului. Coborînd din camion a observat că acesta s-a oprit în poziție perpendiculară cu carosabilul, mai exact partea din față a camionului se afla pe partea stîngă a carosabilului, iar partea din spate pe acostament. La fel a observat că lîngă camion, pe acostament se afla o motocicletă care se aprinsese și ardea în flăcări. În consecință de la motocicletă s-a aprins și camionul la volanul căruia se afla el. Tot atunci și-a dat seama că a fost tamponat în roata din spate a camionului de motocicletă respectivă. Motocicleta în cauză în momentul efectuării manevrei de virare spre stînga nu a văzut-o. Leu Ion se deplasa cu viteza de 5/10 km/ora. Tamponarea a avut loc pe banda a doua de deplasare, pe partea care duce spre Hîncești a traseului Chișinău-Hîncești. În momentul tamponării manevra de virare practic era deja efectuată. După ce a coborît din camion, de Leu Ion s-a apropiat un băiat necunoscut, care la fel se deplasa cu motocicletă și l-a întrebat dacă a văzut unde-i motociclistul. Peste cîteva minute acel necunoscut i-a spus că motociclistul a decedat. După aceasta a venit ambulanța și serviciile situații excepționale, care au stins flăcările. Toate actele lui Leu Ion cum ar fi permis de conducere, certificate de înmatriculare a a/m, asigurarea obligatorie, buletinul de identitate și actele pe a/m personal VAZ2106 se aflau în camion, și au ars;

- în vederea stabilirii circumstanțelor accidentului pe cazul dat s-a dispus efectuarea expertizei auto-tehnice. Conform datelor din raportul de expertiză autotehnică nr.3364 s-a constatat că distanța necesară pentru oprirea în siguranță a motocicletei Suzuki care se deplasa cu viteza de 250 km/h în condițiile comiterii accidentului dat era de 443 m. La momentul apariției obstacolului pentru mișcarea motocicletei se afla la distanța de 208/217 m de la locul impactului. Timpul de deplasare a camionului din momentul cînd el este

considerat ca obstacol pentru mișcare și pînă la momentul tamponării este de 3,01 s.

Examinînd materialele acumulate, organul de urmărire penală a ajuns la concluzia că în acțiunile șoferului camionului Mercedes n/î ILBC 439 Leu Ion nu se prevăd semnele componentei de infracțiune prevăzute de art.264 Cod penal din cauza că motocicleta la momentul apariției camionului reieșind din declarațiile martorului Andronache O. precum că cîmpul de vizibilitate din locul de unde a început deplasarea camionul cînd a efectuat manevra de intersectare a traseului era de 70 m., la data de 14.07.2012, iar cauza directă ce a dus la comiterea accidentului este depășirea vitezei de deplasare de către Mînăscurta Ion;

-fiind audiat martorul Andronache Orest prima dată a indicat că se deplasau cu 160 km/h, apoi în instanța de judecată a declarat ca cu 100 km/h. Toate aceste declarații au fost făcute sub semnătură, astfel urma a spune numai adevărul și că va purta răspundere în conformitate cu art.312 Cod penal, speră că procurorii să i-a atitudine față de această situație. În instanța de judecata a motivat schimbarea declarațiilor deoarece nu dorea ca decedatul să rămînă vinovat, și că a aflat ulterior că Leu Ion nu va mai fi tras la răspundere. Cu toate că, făcînd acele declarații că Mînăscurta Ion se deplasa cu viteza de 250/260 km/h își dădea bine seama că la așa viteză impactul era inevitabil și că Leu Ion va fi declarat vinovat. La fel, ca cauze care au influențat la producerea accidentului a enumerat în primul rînd depășirea vitezei de către Mînăscurta Ion, lipsa indicatoarelor rutiere, cîmpul vizual limitat al șoferului camionului din cauza plantațiilor verzi, adiacentă traseului (fapt confirmat prin certificatul de la SA Drumuri care au defrișat 3 arbori). Astfel, consideră că declarațiile făcute în instanța de judecată, urmează să fie apreciate critic. La fel aceste declarații le-a confirmat și succesorul victimei care a declarat că martorul Orest a indicat ca avea peste 200 km/h;

- fiind interogat martorul Donciu Vladimir a declarat că ajungînd la locul producerii accidentului Orest i-a comunicat că microbusul a sărit în aer și că el a trecut pe sub microbus astfel Mînăscurta salvîndu-i viața;

- fiiind interogat în calitate de martor Bivol Igor a declarat că mergea cu un prieten pe traseu în acel moment și că au văzut cum microbusul staționa în intersecție asigurîndu-se că nu este nimeni pe traseu, apoi a început deplasarea. Ambii au declarat ca au văzut indicatorul de viteza a motocicletei, unde acul era oprit la viteza 190/200 km/h. Cu toate că martorul Donciu Vladimir a declarat că indicatorul de viteza era electric, și nu putea indica viteza de deplasare, acest fapt nu a fost confirmat de un specialist în domeniu;

- admitem că mergea 90/100 km/h, s-a stabilim că a tamponat în roata din spate, dacă să fi fost această viteză, camionul e greu, merge încet, el de unde pînă unde se afla pînă unde a ajuns, adică aproape că finisa manevra, a parcurs aceasta distant în vreo 5/10 sec la o viteză de 100km/h, el urma să-l vadă cel puțin vreo 100/200m înainte pe camion, cu așa o motocicletă te puteai opri în loc, fără sa se tamponeze, ori să ocolească obstacolul, ori să sară intenționat de pe motocicletă, sau cel puțin era să încerce sa frîneze, să rămînă urme de frînă, toate acestea circumstanțe ne demonstrează că viteza motociclistului era foarte mare și că datele lui Orest corespund adevărului. Acest lucru ne demonstrează și rezultatul expertizei medico-legale, așa multiple fracturi de la o viteză de 80/100 km/h este imposibil să le capeti. La fel viteza excesivă o mai demonstrează faptul lovirii microbusului care cîntărește aproape 2,5 tone și rotirea lui la 180 grade, la fel și deteriorarea unităților de transport, de s-au desprins și ușile microbusului;

- astfel, prin încheierea din 14 decembrie 2012 (Vol. I, f.d. 99)s-a dispus anularea ordonanței procurorului în Procuratura Ialoveni, Baieșu Andrei, din cauza că la motivarea soluției privind încetarea urmăririi penale a servit numai o probă și anume declarațiile lui Andronache Orest, ceea ce constituie o inechitate. Doresc să menționez faptul că la anularea ordonanței susmenționate și pînă la trimiterea dosarului în instanța de judecată, în afară de iarăși declarațiile suplimentare a lui Andronache O. și încă a unui martor care nu a văzut impactul alte probe nu s-au anexat și efectuat. Conform art.287 CPP, reluarea urmăririi poate fi dispusă numai dacă apar fapte noi, sau recent descoperite, ori vreun viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente a afectat hotărîrea luată.

Așadar, tot în baza acelorași probe administrate în cadrul urmăririi penale unde organul de urmărire penală a fost de părerea că în acțiunile inculpatului Leu Ion nu sînt întrunite elementele constitutive de infracțiune prevăzute de art.264 alin. (3) CP, doar cu schimbarea declarațiilor lui Andronachi O., s-a trimis acest dosar în instanța de judecată și pînă la urmă se susține și învinuirea în numele statului.

Deci, conform art.287 CPP nici nu putea fi reluată urmărirea penală, deoarece nu s-au stabilit circumstanțele enumerate mai sus, prevăzute de acest articol. Așadar, din cele stabilite în cadrul urmăririi penale și in instanța de judecată, apar dubii referitor la viteza de deplasare a decedatului, însă, reieșind din consecințele survenite a fost cu mult depășită de limitele de viteză stabilită pentru aceasta porțiune de drum, adică 90 km/h, ceea ce este în legătură directă cu cauza producerii accidentului, și reieșind din declarațiile făcute de inculpatul Leu Ion și de martorii aparării audiați în instanța de judecată precum că acesta

a întreprins toate acțiunile conform regulamentului circulației, consideră că inculpatul urmează să fie achitat, iar acțiunea civilă să fie respinsă, deoarece inculpatul este nevinovat”.

Anume asupra acestor motive relevante invocate în apel de către apărător, instanța de apel nu s-a pronunțat sau s-a pronunțat superficial, fără argumentarea cuvenită.

Totodată, Colegiul lărgit mai enunță, că examinând materialele cauzei, se constată că instanța de apel nu s-a expus clar pe motivele relevante pentru justa soluționare a cauzei, și anume: - declarațiile martorului ocular Andronache Orest de la urmărirea penală (Vol. I, f.d. 24, 40, 80) prin care a relatat că „la 14.07.2012 la ora 18 și 40 min., s-a întâlnit cu cet. Mînăscurtă Ion la intersecția traseului Chișinău - Hîncești, cu drumul care duce spre sat. Dănceni. Aveau în plan să se deplaseze la cafeneaua „Primăvara”, care la fel se află pe traseu. Mînăscurtă Ion era la volanul motocicletei sale de model “Suzuki”, cu n/î CR MI 555. Andronachi Orest era cu motocicleta de model BMW. Andronachi Orest s-a pornit primul și se deplasa cu o viteză de 200 km/h, când Ion l-a depășit și s-a dus înainte. Astfel Andronachi spune cu certitudine că Ion se deplasa cu viteza de aproximativ 250 km/h, ceea ce este real luând în considerație caracteristicile tehnice a motocicletei, pe care o conducea. Mergând pe traseu la vale și în momentul cînd ieșea dintr-o curbă, care duce la dreapta și care continuă cu traseu fără cotituri Andronachi Orest a văzut că traseul era intersectat de un camion de culoare galbenă. Camionul dat intersecta traseul din partea dreaptă spre stînga, conform direcției lor de deplasare. Cînd camionul dat a apărut în câmpul de vizibilitate a lui Andronachi Orest, acesta era la distanța de 50 - 60 m de acesta. Ion era înaintea sa. Astfel de la Andronachi Orest pînă la microbuzul, care apăruse ca obstacol în calea deplasării lui, distanța era mai mică. A văzut cum Ion s-a tamponat cu motocicleta în partea din spate a camionului. De la lovitură camionul a fost întors la 180 grade pe partea carosabilă adică partea din față a camionului era direcționată spre drumul de unde acesta ieșise, iar partea din spate spre acostamentul din stînga traseului. Motocicleta a fost aruncată după acostamentul din stînga, pe terenul adiacent drumului. Totul s-a întîmplat foarte repede. S-a oprit și l-a găsit pe Ion tot pe terenul adiacent din partea stîngă a drumului. Acesta era decedat. Motocicleta și camionul s-au aprins și ardeau. Cînd Andronachi Orest a observat camionul era deja complet pe benzile lor de circulație perpendicular acestora. Ion era înaintea lui Orest cu 15 - 20 m. El era pe banda din dreapta și Ion pe banda din stînga. A doua zi, el cu un prieten din nou s-au deplasat la locul accidentului rutier. Andronachi O. a comunicat că pînă la accident, nici nu cunoștea că în locul unde a avut loc accidentul, traseul Chișinău - Hîncești se intersecta cu un drum adiacent, din partea dreaptă. Careva indicatoare rutiere care ar avertiza despre acest fapt pe traseu nu erau instalate. Pe drumul dat el s-a deplasat de foarte multe ori. Poziționînd automobilul cu care erau ei în locul de unde

începuse intersectarea traseului camionul, în care s-a tamponat Ion, au constatat că din acel loc, spre partea stângă, traseul se vedea pe o distanță de aproximativ 70 metri. Mai mult traseul nu se vedea din cauza copacilor care creșteau pe terenul adiacent părții carosabile, adică după acostament și canalul de scurgere a apei. La 21.08.2012 când a participat la experimentul în vederea stabilirii câmpului de vizibilitate a constatat că o parte din copacii, care limitau vizibilitatea în partea stângă a drumului adiacent, au fost tăiați. Măsurând câmpul de vizibilitate acesta a fost de aproximativ 250 m, ceea ce nu corespunde condițiilor din 14.07.2012 când a avut loc accidentul. Andronachi O. consideră că la comiterea accidentului rutier au influențat mai mulți factori, cum ar fi depășirea vitezei de deplasare de către Mănăscurtă Ion, lipsa indicatoarelor rutiere de avertizare despre intersecția cu un drum adiacent, câmpul vizual limitat al șoferului camionului din cauza plantațiilor verzi, adiacente traseului. La fel, Andronachi Orest, a comunicat că în audierile anterioare a indicat incorect viteza de deplasare a sa și a lui Ion deoarece îi era frică de careva sancțiuni, la care ar putea fi supus. Acum viteza de deplasare a indicat-o corect, deoarece acest lucru este necesar pentru stabilirea concretă a tuturor circumstanțelor accidentului în urma căruia a decedat Ion Mînăscurtă”.

În acest sens, Colegiul lărgit nu acceptă, considerînd superficială și ambiguă motivarea în decizia instanței de apel (Vol. II, f.d. 211), unde se invocă:

„Colegiul penal constată că, poziția avocatului Grecu Radu expusă în cererea de apel referitor la faptul că, conform art. 287 Cod procedură penală, nu putea fi reluată urmărirea penală, deoarece nu s-au stabilit circumstanțele prevăzute de acest articol este neîntemeiată, iar în acest sens va indica că, potrivit art. 251 alin. (4) Cod procedură penală, (4) încălcarea oricărei alte prevederi legale decît cele prevăzute în alin. (2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii - cînd partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - cînd partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată - cînd partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Cu referire la declarațiile martorului Andronache Orest, instanța de apel consideră că, acestea urmează a fi apreciate în coroborare cu celelalte probe administrate la cauza penală, ultimul indicînd că, ei se deplasau cu o viteză de 100 și ceva de km pe oră. Victima, Mînăscurtă Ion conducea foarte bine motocicletă și niciodată nu a folosit băuturi alcoolice cînd se urca la volanul motocicletei, nimeni din ei în acea zi nu consumase băuturi alcoolice. Vizibilitatea în acea zi era redusă, drumul adiacent nu se vedea, nu erau marcaje, iar după aproximativ o săptămână după accident au fost instalate marcajele și au fost tăiați copacii. A mai declarat că, la anchetă a dat alte mărturii în legătură cu viteza de deplasare”.

Această motivare este greșită și deoarece ordonanțele procurorilor de încetare a urmăririi penale din 28 septembrie 2012 și 12 noiembrie 2012 au fost declarate nule prin Încheierea Judecătorei Iaoveni din 14 decembrie 2012 (Vol.

I, f.d. 99-102) în procedura prevăzută de art. 313 CPP, care este irevocabilă și nu prevedea căi de atac. Respectiv nu poate fi acceptată neinvocarea (neatacarea) în termenii stabiliți conform art. 251 alin. (4) CPP în speța dată.

Tot aici, Colegiul lărgit invocă că, instanța de apel nu a argumentat din care motive a recunoscut veridice declarațiile martorului Andronache Orest, că anterior producerii accidentului conducătorul motocicletei Mînăscurtă Ion se deplasa cu viteza de aproximativ 100 și ceva km pe oră (Vol. II, f.d 211) și a respins declarațiile aceluiasi martor date la urmărirea penală (Vol. I, f.d. 40-41, 80) unde dânsul afirmă cu certitudine că anterior producerii accidentului, viteza motocicletei cu care se deplasa Mînăscurtă Ion era de aproximativ 250-260 km pe oră. Astfel, instanța de apel a interpretat declarațiile acestui martor decisiv în defavoarea inculpatului, fapt ce are o importanță probatorie primordială la stabilirea tuturor circumstanțelor accidentului rutier care a avut loc la data de 14 iulie 2012, ora 16⁰⁰, inclusiv pentru a stabili cine și cum a încălcat Regulamentul Circulației Rutiere și din vina cui s-a creat situația de accident în speța dată, analizînd la concret acțiunile fiecărui participant la trafic implicați în accident, ținînd cont și de prevederile art. 18 Cod penal.

Colegiul lărgit constată că, în speța dată instanța de apel nu a răspuns la principalele motive invocate în apel cu referire la probarea vinovăției inculpatului Leu Ion în cele imputate lui, ținînd cont și de prevederile pct. 3; 4 ale Regulamentului Circulației Rutiere, analizînd și prevederile art. 20 Cod penal, adică fapta săvîrșită fără vinovăție invocate în apel prin negarea vinovăției.

La fel, Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel nu a dat o apreciere cuvenită inclusiv raportului de expertiză nr. 3364 din 12 septembrie 2012 (Vol. I, f.d. 74-77), procesului-verbal cu privire la efectuarea experimentului în cadrul urmării penale din 21 august 2012 (Vol. I, f.d. 69), informației privind defrișarea a 3 arbori de pe traseul R-3 (Chișinău-Hîncești) (Vol. I. f.d. 132-133) la scurt timp după accident, ce evident au schimbat situația privind vizibilitatea drumului.

Reieșind din aceste circumstanțe, Colegiul lărgit consideră că erorile admise de către instanța de apel sunt evidente erori de drept, astfel fiind necesar de a admite recursul ordinar declarat de către avocatul Casian I. în numele inculpatului Leu Ion, de casat decizia instanței de apel atacată cu dispunerea rejudecării cauzei, în aceeași instanță de apel.

6.2. Referitor la recursurile ordinare declarate de către procuror și avocatul Spînu L. în numele reprezentantului părții civile Mînăscurtă A.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise

de instanțele de fond și de apel inclusiv în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

După cum rezultă din recursuri, recurenții sunt de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de fond și de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, însă critică hotărîrea contestată în partea pedepsei, nefiind de acord cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea aplicată lui Leu Ion pe un termen de probă de 5 ani.

Totodată avocatul Spînu L. în numele reprezentantului părții civile Mînăscuță A. critică și soluția referitor la admiterea parțială a acțiunii civile.

Colegiul penal lărgit consideră necesar de a admite recursurile declarate pentru a da posibilitatea instanței de apel să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv.

6.3. Din considerentele menționate, Colegiul penal conchide că soluția adoptată de către instanța de apel este contrară prevederilor legale, astfel instanța de apel, judecînd cauza dată, a comis erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, art. 6 paragraful 1 CEDO, deci există temeiuri de casare a deciziei atacate: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de apelanți în apelurile declarate; nu s-a motivat hotărîrea la modul cuvenit; erori, care urmează a fi înlăturate prin rejudecarea cauzei.

Reieșind din aceste circumstanțe, Colegiul penal lărgit consideră necesar de a casa total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2014, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de către avocații Grecu R., Spînu L. în apeluri și ținînd cont de motivele casării deciziei atacate să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Brigai Sergiu, de către avocatul Casian Ion în numele inculpatului Leu Ion și de către avocata Spînu Ludmila în numele

reprezentantului părții civile Mînăscurtă Anatol, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2014 în privința lui Leu Ion Mihail, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Se mențin dispozițiile sentinței cu privire la măsura preventivă – obligarea de nepărăsire a țării, aplicată în privința lui Leu Ion Mihail.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 11 iunie 2015.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Nicolaev Ghenadie

Moraru Petru